

ולדבקה בו



ג. ספר החינוך | מצוה תרי"א

מצוה להדמות בדרכי השם יתברך הטובים והישרים שנצטוינו לעשות כל מעשינו בדרך היושר והטוב בכל כחנו, ולהתוטת כל דברינו אשר בינו ובין זולתנו על דרך החסד והرحמים, כאשר ידענו מותורתנו שזהו דרך השם וזה חפצנו מרירותיו למען יזכה לטובו כי חפץ חסד הוא, ועל זה נאמר [דברים כ"ח, ט'], הילכת בדרכיו. ונכפלה המצוה עוד במקום אחר שנאמר לילכת בכל דרכיו.

ואמרו זכרונם לברכה בפירוש זאת המצוה, מה הקדוש ברוך הוא נקרא רחום אף אתה היה רחום, מה הקדוש ברוך הוא נקרא חנון אף אתה היה חנון, מה הקדוש ברוך הוא נקרא צדיק אף אתה היה צדיק, מה הוא נקרא קדוש אף אתה היה קדוש. והענין כלו לומר שנלמוד נפשנו לילכת בפועלות טובות כאלו ומדות נכבדות אשר יספר בהם יתברך על דרך משל לומר שמתנהga במדות טובות אלו עם בריותיו. והוא ברוך הוא יתעלה על כל עליות גודל שאין בנוכח ודעה להשיא גודל מעלו ורובה טובו ולא בכל הנבראים, ועל הדרך הזאת שאמרנו יקרו האנביאים לא בך הוא כל היכניים צדיק ישר תנאים גבור חזק רב חסד ארך אפים, כי באמורם ארך אפים אין העניין חלילה שייהיicus לפניו לעולם, כי אשר בידו להמית ולהחיות למחות עולם ולבראות ואין אומר לו מה תעשה למה ימעס, גם כי הкус איננו שלומות בכועס, ואלייך ברוך הוא כל השלומות. אבל העניין באמת על הדרכ שזכרנו, ככלומר שהן המdaleות שמתנהga בהן עם בריותיו, יש לנו ללמידה ולעשות כל דרכינו בדמיונו.

ואולי בני תחשוב לבא אליו במה שכתו [תהלים ז', י"ב] ואל זעם בכל יום, וגם אמרו זכרונם לברכה [ברכות ז' ע"א] וכמה עצמו רגע. ואתה בני אל תעעה בהזח, חלילה לאל מרשות ומלבב להאמין בו ברוך הוא כי אם תכלית כל שלומות, עניין הטע לא יארע בנו רק מצד דרכ משל עניין העולם, ובאמת כי הטע שזכה בו איננו רק על הייתנו בעלי החומר הגורע. ובאמת כי הטע לשמש ולירוח ולمزלות נמשכים אחר תאונותיהם ומהם ובאים עובדים לשמש ולירוח ולמזלות וגם לעצמים ולאבניים יתחייב העולם מתוך כך כליה תמיד, ואולי אמרם שזעמו רגע בכל יום והטע לפישעה העולם נזון אחר רוגבו, ובכל יום ויום מתחייב העולם על מעשיהם הרעים, ואותו רגע קטן אשר ישלים הרוב חוטא אחד בחטאיו ידמו זכרונם לברכה לזמן האל, לומר שיש באוטו רגע חרוץ אף בעולם וחיבע עליהם, שהכל ראויים באותו רגע מכח מدت הדין לכלות, אלא שמדת הרחמים מכראעת מיד ומעמידו. וקבל זה בני ממוני עד שמען טוב ממן.

להדבק בתלמידי חכמים

א. ספר המצאות לרמב"ם | מצות עשה ו

ומצוה השישית היא שצונו לדבק עם החכמים ולהתייחד עמם ולהתמודד בישיבותם ולהשתתף עמם בכל אופן מאופני החברה במאכל ובמשותה ובעסק כדי שיגיע לנו בזה להדמות במעשייהם ולהאמין הדעות האמתיות מדבריהם והוא אמרו יתרע' (עקב י') ובו תדבק. וכבר נכפל זה הצווי גם כן ואמר (ס"פ עקב) לדבקה בו ובא הפייס ולדבקה בו הדבק בחכמים ותלמידיהם וזה לשון ספרי [זה] דעתות פ"ז ה"ב]. וכן הביאו ראייה על חיוב האדם לישא בת תלמיד חכמים ולהשיא בתו לתלמיד חכמים ולהכפיל תלמידי חכמים ולחתת להם עסק מאומו ובו תדבק. אמרו (כתובבי קייא ב ע"ש והוא שם) וכי אפשר לו לאדם לדבק בשכינה והא כתיב כי יי' אלהיך אש אוכלה הוא אלא כל הנושא בת תלמיד חכמים והמשיא בתו לתלמיד חכמים ומהנהו מנכסיו כאלו נדבק בשכינה:

ב. ספר החינוך | מצוה תלד

מצות החברה והדבקה עם חכמי התורה שנצטוינו להתחבר ולהתדבק עם חכמי התורה כדי שנלמדו עמם מצותהה הנכבדות ויורונו הדעות האמתיות בה שהם מקובליהם מהם, ועל זה נאמר [דברים י', כ'], ובו תדבק. ונכפל הציווי במקומות שנאמר [שם י"א, כ"ב], לדבקה בו, ואמרו זכרונם לברכה [כתובות קייא ע"ב], וכי אפשר לאדם לדבק בשכינה, והא כתיב [דברים ד', כ"ד], כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא, אלא הדבק לתלמידי חכמים ולהלמידיהם כאלו נדבק בו ברוך הוא, ומזה למדנו זכרונם לברכה לומר שכל הנושא בת תלמיד חכם והמשיא בתו לתלמיד חכם ומהנו מנכסיו כאלו נדבק בשכינה. ועוד דרשו בספרי [פיסקא דלקת בדוכיו], לדבקה בו, למוד דברי אגדה, שמתוך כך אתה מכיר מי שאמר והיה העולם.

שורש המצוה נגלה הוא כדי שנלמדו לדעת דרכי השם.

